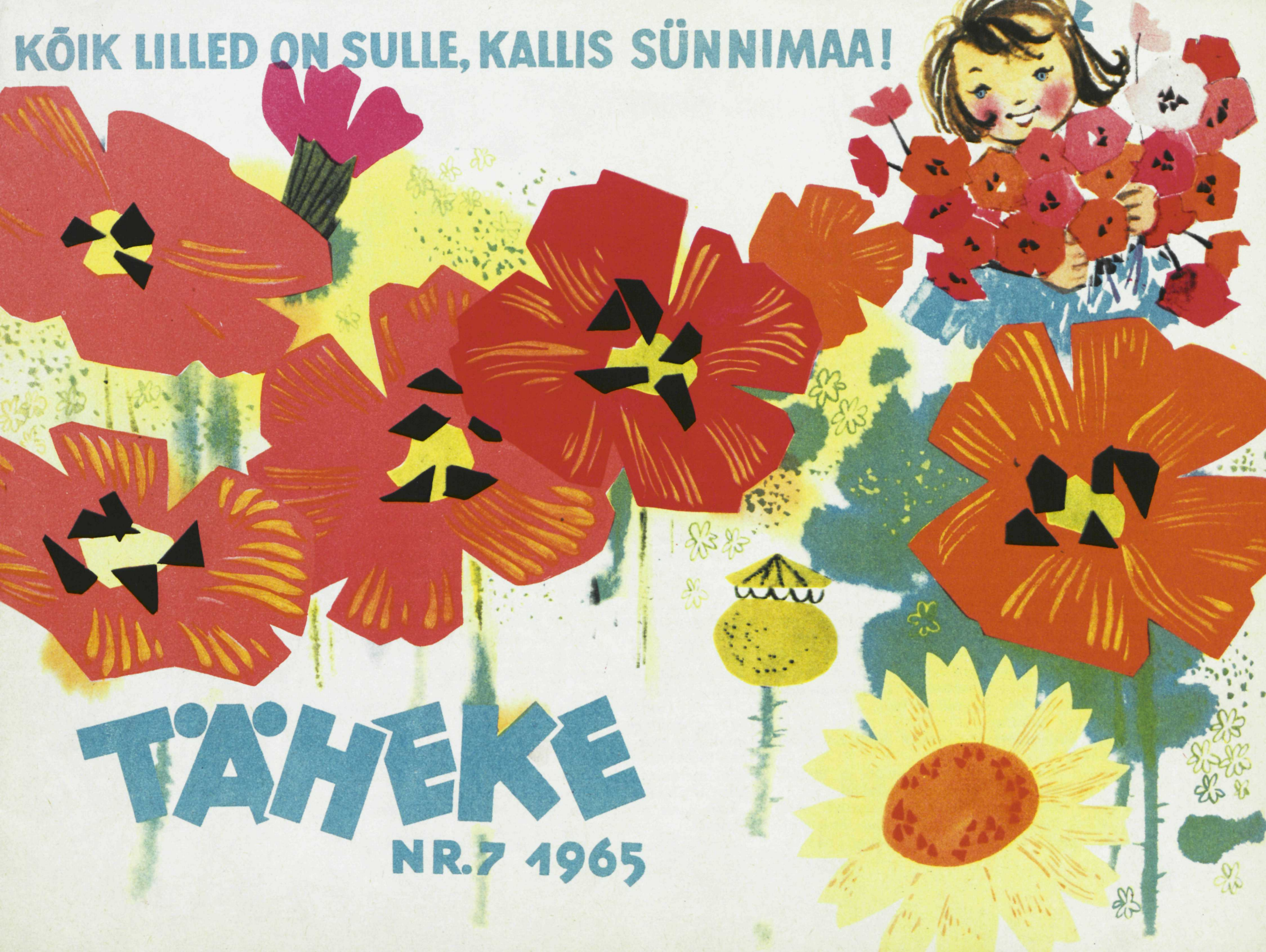

KÕIK LILLED ON SULLE, KALLIS SÜNNIMAA!

TÄHEKE
NR.7 1965

Miks kõik lilled on sünnimaale?

Ma usun, et sa tead seda. Sest niisugust tähtsat sündmust ei saagi mitte teada. See pole üldse võimalik.

Nõukogude Eestil on kahekümne viies sünnipäev! Sellest räägiti juba ammu. Igal pool: koolis, kodus, raadios, ajalehtedes. Ja kui ma hiljuti matkamas käisin, siis kohisesid sellest metsad, kahisesid viljapõllud ja mühises meri. Ma heitsin nurmele keset lilli ja vaatasin taevasse. See oli hele-helesinine. Seal seisis üksainus täpp. Lõoke! Ja temagi lõõritas meie sünnimaa pidupäevast.

Sa loed ega usu. Mets ei räägi, ja meri ja põllud... Muidugi. Sul on õigus. Aga... aga enne, kui ma mere ja metsa ja põllu ja lindude jutust aru sain, enne seda olin kogu Eestimaa läbi matkanud. Kui palju ilusat ja uhket ma nägin! Uusi maju ja vabrikuid, laiu põlde ja suuri loomakarju, rõõmsaid inimesi ja lõbusaid lapsi. Ma rändasin mööda teid ja olin nii rõõmus, et elan sellisel kaunil ja rikkal maal. Kõik uljad laulud tulid mulle keelele. Ma läksin ja laulsin ja mulle tundus, et kogu Eestimaa laulab minuga kaasa. See oli tööliste laul ja metsade laul, merede laul ja viljapõldude laul ja lindude laul.

Viimaks ma hüüdsin:

„Oh-oo! Sünnipäev! Mu armsal maal on varsti sünnipäev!“

Ja siis ma kuulsingi, kuidas metsad ja mered, põllud ja linnud minuga kaasa hüüdsid.

Eks olnud imelik lugu? Nagu muinasjutus!

Aga nüüd, lapsed, mõtleme kõik koos ühe muinasjutu välja. Olete nõus? Muidugi. Kes siis

Nüüd kutsub Täheke kõiki lugejaid ekskursioonile mööda Nõukogude Eestit. Näete, helikopterid ongi kohe kohal! Astuge sisse! Teekond viib linnadesse ja küladesse. Kaevurite, kolhoosnikute, teadlaste, kirjanike, kunstnike ja koolilaste juurde. Head reisi! Kohtumiseni Tallinnas lauluväljakul!

muinasjutte ei armasta, eriti ilusaid. Ja sellest saab ilus muinasjutt.

Teil on igaühel käes imekaunis õis. Nüüd te astute kõik oma koduustest välja. Tillukesed raketid kannavad teid üle metsade ja jõgede. Juba te oletegi päikesepaistelisel aasal. See on nii suur, et siia mahuvad kõik eesti lapsed. Vaadake, kui ilus siin nüüd on! Päikesesära, helehroheline vaip, teie ja teie lilled. Ja nüüd tõstate õied pea kohale. Viipate nendega ja hüüate koos, kõik eesti lapsed üheskoos:

„Aitäh sulle, sünnimaa! Meil on siin hea elada!“

Ja siis hüüate veel:

„Hurraa! Hurraa! Hurraa!“

Ja siis kannavad tillukesed raketid teid jälle laiali üle maa ning te viite oma lilled kõigile, kes töötavad. Treialitele, traktoristidele, kaevuritele, meremeestele, õpetajatele... Kõigile, kõigile! Ulatate oma imekauni õie ning ütlete:

„Suur, suur aitäh selle eest, et meil on hea elada!“

Teie TÄHEKE

Kodupäike

HELJO MÄND

1.

LIND JÕUAB LÕUNAST TAGASI,
KUI NOKK TAL JUBA AVALI:
VI-DIIT, VI-DIIT,
KÄIB LAUL JA KIIT,
ET ILUSAD ON METS JA NIIT.
ON IGA PÄEV TAL ISE OOD,
EI LÕPE LAULULOOD.
PEAB SÕPRUST TEISE LINNUGA,
HAUB POEGI VÄLJA INNUGA
JA RÕOMUSTAB, KUI VÄIKESTEL
ON JUBA SÄKSUD SUUS.
TA LAULAB NEILE PESAPUUST
JA KODULAANEST, ALLIKAST
JA TAEVAST SINIHALLIKAST
JA MILLEST MEEL ON HELL.
TA SIDISTAB JA SÄDISTAB,
TA TEAB – EI TOHI VÄSIDA.
NIKAUA LAULAB, KUI NEIL PEAS
ON KÕIGIL KODU HEA.
TA ÕPETAB JA TOIDAB NEID
JA OHTUDE EEST HOIAB NEID
JA LENNUTAB JA TIIRUTAB,
SEST SUGIS KIIRUSTAB.
SIIS UHEL PÄEVAL PARVESSE
TA KOGUB OMA PEREGA
JA LENDAB ULE KUMNE MAA
JA VÕITLEB KUMNE MEREKA.
KUID KEVADEL TA SIIN ON TAAS
JA POJAD KA
JA POJAD KA,
SIIN NENDE KODUMAA.

2.

MA OLEN ALLES VÄIKENE,
KUID TEAN,
ET KODUPÄIKENE
ON KODUTAEVAS HEA.
TA SÄRAB SOOJALT ULEVAL
JA NAGU EMA SULES TAL
ON VILJAPÖLD
JA JÕEKÄÄR,
MÄENÖLV
JA METSÄÄR.
TA TÕUSEB VARAHOMMIKUL,
KUI SILMADES VEEL UNI MUL,
JA ÄRATAB KÕIK VALGESSE.
LOOB PÖLLUL RASKEID VILJAPÄID
JA MAASIKATE PALGESSE
TOOB KUPSET PUNA TA.
KA MINU VASTU PÄIKE HEA:
TA LASEB JÕES MIND KILGATA
JA LUBAB METSAS SILGATA
JA ANNAB LILLI PÄRJATAIS
JA KINGIB METT MUL KÄRJETAIS,
ET SAAKSIN SUUREKS PEA.

Illustreerinud S. VÄLJAL

LINN ja METS

Erika Esop

METS VAATAS LINNA
JA KOHISES, MÜHISES:
„EI OLE MINNA
MUL KUHUGI SIIT!
AGA MIKS LINN
KÜLL KIIRUSTAB NII?
AASTATE EEST

TEMA TORNE VAID
KAUGUSEST SILMAD MUL NÄHA SAID ...

Väärt mõte

Brigadir Endel Priivits ja tema brigaad murravad maailust kaevanduskäiku pikemaks. Kaevurite käes põrisevad elektripuurid. Seinad tekivad hulk auke. Augud täidetakse lõhkeainega. Kostab tugev müra. Käigu põrandale variseb pruunikaskollaseid põlevkivitükke. Tuuakse kohale teraskäppadega masin – laadija. Teraskäppad kraabivad, kisivad, tõmbavad ja veeretavad põlevkivitükke liikuvale lindile. Lint täidab vagonetid. Mõned kaevurid seavad käigu pikendatud osale tugipuid, et lagi alla ei variseks.

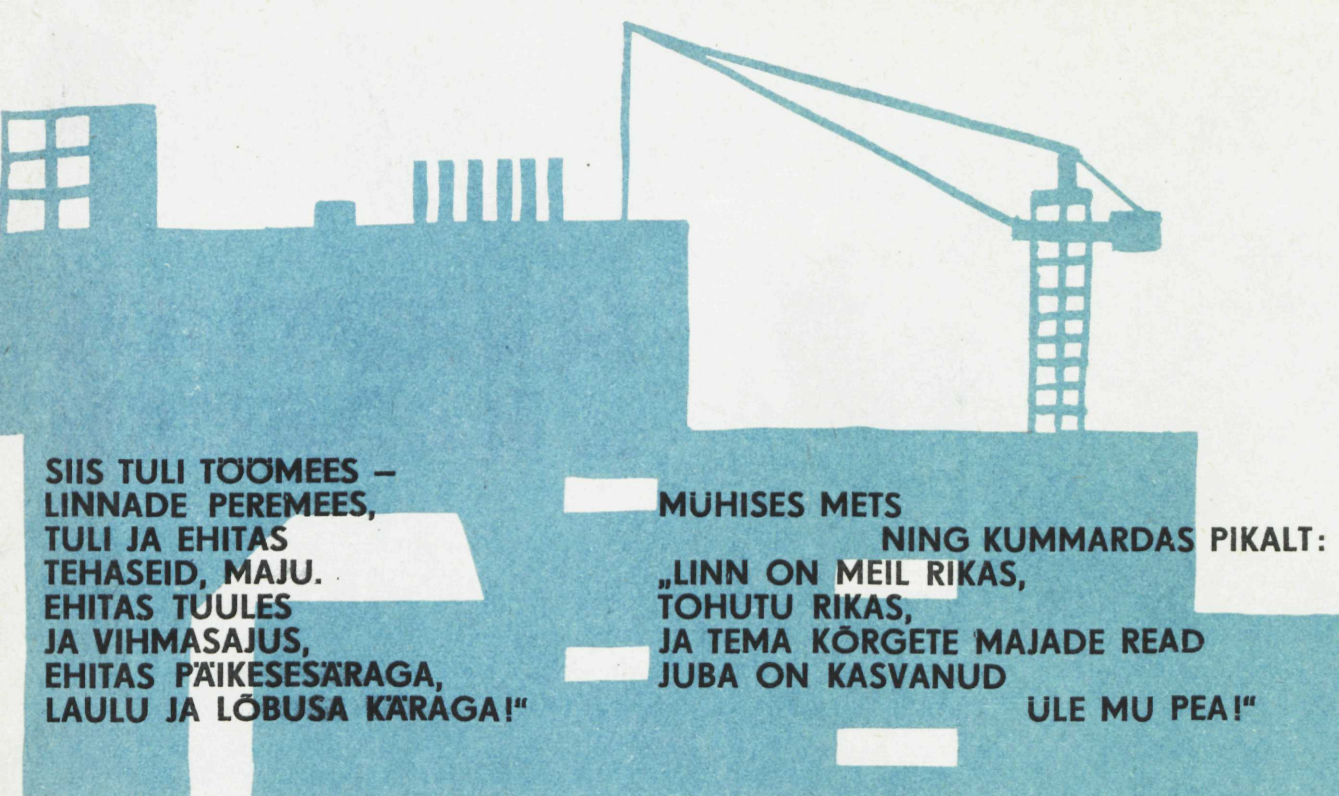
Oli kord aeg, kus brigaad tegi kaevanduskäiku pikemaks kuu jooksul 200 meetrit. Siis aga ütles brigadir Endel Priivits: „Meie maa vajab järjest rohkem põlevkivi. Peame kiiremini kaevanduskäiku pikendama.“ Tema sõnad olid õiged. Kohtla-Järvel asuv V. I. Lenini nimeline Põlevkivitöötlemise Kombinaat vajab palju põlevkivi. Seal toodetakse põlevkivist ju gaasi, millega

Tallinna, Narva ja Leningradi perenaised toitu keedavad, seal toodetakse autode jaoks bensiini, tehaste jaoks kütteõli, põldude jaoks umbrohu hävitamise vahendit ning muid keemiasaadusi. Brigadir Endel Priivits ütles: „Praegu oskab iga kaevur ainult üht tööd: kas puurida, seinad lõhata või laadimismasinat töötada. Kui igamees õpib selgeks kõik vajalikud tööd, kaevandame kaevanduskäiku kiiremini.“

Brigaad õppiski selgeks kõik kaevanduse tööd. Nüüd murtakse kaevanduskäiku igas kuus üle 300 meetri pikemaks. Põlevkivi antakse rohkem. Jõhvis asuva kaevanduse nr. 2 brigaad sai kuulsaks. Ka teistes kaevandustes õppisid kaevurid selgeks mitu tööala. Brigadir Endel Priivits aga on valitud Eesti NSV Ülemnõukogu saadikuks, sest ta on väärt mõttega töömees.

EINO TALI

SIIS TULI TÕOMEES –
LINNADE PEREMEES,
TULI JA EHITAS
TEHASEID, MAJU.
EHITAS TUULES
JA VIHMASAJUS,
EHITAS PÄIKESEARAGA,
LAULU JA LÖBUSA KÄRAGA!”

MUHISES METS
NING KUMMARDAS PIKALT:
„LINN ON MEIL RIKAS,
TOHUTU RIKAS,
JA TEMA KÕRGETE MAJADE READ
JUBA ON KASVANUD
ULE MU PEA!”

Illustreerinud V. KOTKAS

Nagu linnas

Pargis vanade tamme all helgivad suure kivimaja suured rõõmsad aknad. See on klubi. Veidi maad eemal on teine suur maja – kohvik. Ja kõrval kauplus. Teispool teed on elamud. Need on kahekorruselised, sili-kaatkividest, just nagu linnas. Aedade rohelises rüpes on väiksemad majad. Katustel on raadio- ja televisiooniantennid. Hoovides sõiduautod. Maanteel kihutavad veoautod, isekallutajad, sõiduautod. Mööda tuiskab mootorrattur ja peatub klubi ees. Ja siinsamas on põllud. Rukis loob pead. Erkpunane traktor popsutab töökoja õuel. Kaugemal seisab hoonemürakas – viljakuivati. Veel kaugemal sigala – suur nagu vabrik, ja inimesigi töötab seal vähe, ainult masinad mürisevad. Ka puiduvabrikus mürisevad masinad. Vints tõstab palke.

Mõne aasta pärast kerkib pargiserva kolhoosi oma keskkool. Avarate klassiruumidega. Võimlaga. Ja ujulaga, kus saab talv läbi soojas vees supelda. Oleks nagu mingi linn?

Ei. Klubihoone seinal on silt „E. Vilde nimeline kolhoos“:

KAIDO LIIVA

MARUTUUL JA KADAKAD

HARRI JÖGISALU

Merel möllas maru. Ajas vett vahule, rebis pilvi räbalaiks ja loopis laevu, mis ta eest polnud jõudnud sadamaisse varjule sõita.

Kui merel enam vastast ei leidnud, tuli maru maale. Lainevallid ees ja vihmavalang järel, kargas rannale. Kivid löid lained piiskadeks, tuul tormas edasi.

Kaldavallidel kasvasid kadakad, maru läks nende kallale.

„Välja maa seest! Et teist kändugi järele ei jääks!“ sasis ta kadakaist kinni. Haaras neid salkade kaupa ja üksikult, keerutas ning kangutas.

Aga kadakad ei teinud sakutamisest väljagi; olid nii tihedad ja ümarad, et kinni hakatagi polnud kusagilt.

„Niisugused nässid!“ Ja maruvihane tormi-iil tuuseldas veel suurema jõuga. „Mastimände on maha murtud, kõrgeid kuuski latvupidi kokku keerutatud, ei saa nüüd kadakatest jagu!“

Puhus ja löötsus, aga seda ei taibanud, et kadakast sitkemat puud rannas ei kasva. Kes peale kadaka jaksab juuripidi rannavalli kruusa sisse pugeda; kellel on veel paksem okstepuhmas, valusamad okkad ja tihkem tüvi! Mis loeb kadakale tuul, kiigutab ainult.

Ja möllas maru kadakates, kuni tüdines ja edasi puhus metsa poole.

„Saate veel näha, mis ma võin!“

Lõi rukkivälja lainetama, tõstis heinasaadudel pead otsast ja lendas kuusikusse.

„Maha!“ mühises kuuskede okstes. Sasis ja surus, kuid puud ei teinud tuulega tegemist, kõigutasid pisut latvu.

Kadakad olid meremaru nii ära väsitanud, et ta metsas jaksas veel vaid löötsutada.

NÖÖPIDEGA SAAPAD

VANAISA JUTUSTUS

Lapsepõlves unistasin saabastest, eriti nõõpidega saabastest. Aga aeg läks ja pidin üha paljajalu ringi lippama.

Kuueaastaselt kaubeldi mind mõisa seakarja. Valvasin kärsakandjaid koidust pimedani, varakevadest hilissügiseni. Kui loomad talve tulekul lauta suleti, käis ema valitseja juures kontoris. Tagasi tulles liputas ta mu ees kolmerublaist:

„Sinu teenistus! Saadki saapad.“

„Kas nõõpidega?“ karjatasin.

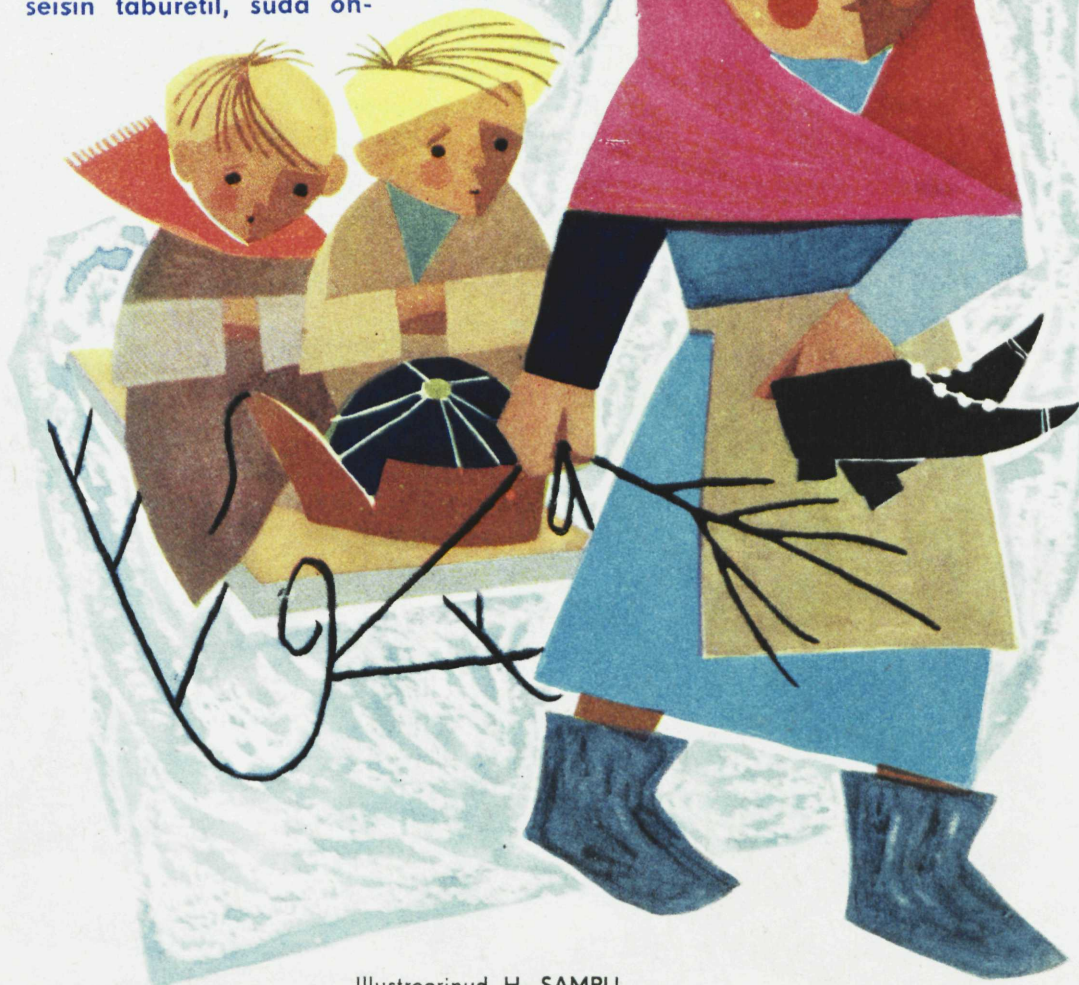
„Jah.“

Õhtul pugesid mu kaks õde ühisele koikule, mina koos kahe vennaga õlekoti peale laua alla – mujal meie toakeses enam ruumi polnud. Lebasime kõik vaikselt ning kikitasime kõrvu. Sest ema sättis hommikul linna sõitma ja pidas petrooleumilambikese valgeliisaga saabaste asjas nõu.

„Ära sa neid kohe esimesest poest võta,“ õpetas isa. „Ehk müüakse teisest kohast odavamalt. Paku nende eest pool sellest, mida küsitakse, siis jäetakse hinnast alla. Vali nad hästi paksude talda-dega ja nõnda avarad, et

poiss võiks neisse ahju pealt sisse karata.“

Järgmisel õhtul olid nõõpidega saapad kodus. Isa rõõmustas rohkem raudkonksu üle, mis oli nõõpide kinnipanemiseks täitsa tasuta ühes antud. Mina seisin taburetil, süda õn-

Illustreerinud H. SAMPU

nest tulvil, imetlesin kummutile asetatud jalatseid ja tõrjusin eemale õdesid-vendi, kes neid sõrmega liialt katsuma tükkisid.

Kui meie pere järgmisel päeval tööle läks, ei suutnud ma kogu õnne siiski endale pidada. Tõttasin toa taha ja hüüdsin kõigest jõust:

„Tule ükskord ometi!“

Mitte kaugel meie majakesest seisis „karusara“, õlgkatusega ilmatu lobudik, kus teised moonakad elasid. Ja Vinni viieaastane Ilmar oli mu sõber. Hüüu peale tuli ta tuhatnelja läbi hangede, jalad paljad nagu minulgi, aga peas lambanahkne müts.

Silmitsesime minu saapaid kummutil hulk aega, pärast tõtsime nad põrandale. Katsusime nendega kõndida, siis nende sisse karata. Ahju pealt, nagu isa arvas, ei julgenud, taburetil küll. Lõpuks tegi Ilmar ettepaneku saabastega jõele minna.

„Ja raudkonks olgu tingimata ligi!“ nõudis ta, kuigi me sellega nõõpe kinni panna ei jaksanud.

Läksime heinaveokelguga. Esiti torkasin mina saapad jalga ja vedasin. Ilmar asus kelgule, võttis peast mütsi ja kükitas selle sees. Siis andsin saapad temale. Ta vedas, mina istusin tema mütsi sees. Kuid jõe ääres tegime hoopis kavalasti:

kumbki sai ühe saapa, teist jalga hoidis mütsis. Seda si võisime kaldast alla lastes kahekesi kelku tüürida ning hiljem ühel jalal ilusti tagasi üles keksida. Kogu ümbrus kajas meie kilgetest.

Järsku ilmus minu ema jaole, suurrätt õlgadel ja vits kaasas.

„Aru peas, saapaid kulutama, endal juba kahe aasta pärast koolimine ees! Silmapilk olgu nad jälle kummutil... Ka on isa konksu pärast mures.“

Ent konks oli kadunud. Ilmar kinnitas, et pistis selle püksitaskusse. Kui mu ema ta pika kuue alt konksu otsima hakkas, selgus, et poisil pole pükse olemaski, rääkimata püksitaskust. Nüüd käsutati meid mõlemaid Ilmariga kelgule, kus kõsutasime, kõik neli jalga mütsi sees. Ema hoidis ise ühe käega vitsa ja vedas kelku, teises käes hoidis uhkelt nõõpidega saapaid. Nojah, „karusara“ pisikesed aknad olid väljajahtivate elanike päid täis nagu nuikaktusi. Veidi kaugemal, kust mõisahärra elumaja ära paistis, kartis ema:

„Seda õnnetust veel vaja, kui ka saks moonaka lapsel niisugust toredust silmab – võtab palgad vähe-maks.“

Ta peitis nõõpidega saapad suurrätti alla ja viibutas käes ainult vitsa.

Tartus asub Fr. R. Kreutzwaldi nimeline Kirjandusmuuseum, mille rahvaluuleosakonnas säilitatakse meie esiisade vaimuvara. Seal on palju üleskirjutusi kõikidest rahvaluuleliikidest – rahvalaule, jutte, vanasõnu, kõnekäände,

mõistatusi, rahvaviise, mängu, tantse ja kombeid. Rahvalaule on näiteks üle 350 000, jutte üle 95 000. Üleskirjutusi hakati tegema juba 150 aastat tagasi. Praegu on eesti rahvaluule kogud ühed rikkalikumad Nõukogudemaal.

Loeme sajani

EESTI MUINASJUTT

Ukskord olnud hundi kõht väga tühi, aga süüa polnud mitte midagi. Ta käinud küll karja juures hiilimas, kuid karjase kaks väledat ja tugevat koera ei lasknud teda tallede ligi. Metsas ei satunud ka midagi suupärast kätte.

Äkki nägi hunt isand Reinuvaderit mööda lonkimas ja tahtis teda ära süüa. Rebane hakkas kauplema. „Loeme sajani. Kumb sada enne-

malt ära loeb.“ Et kui rebane enne sada täis loeb, siis hunt ei tohi teda ära süüa.

Hakatud lugema. Hunt luges: „U-üks, ka-aks, ko-olm, ne-li.“ Rebane teinud: „Uksi-kaksi kolminagi, viisi-kuusi kümnenagi, kümme-kümme, sada täis!“ Aga hunt ei ole rohkem saanudki kui neli. Siis rebane pistnud joostes minema ja jätnud hundi näljasena maha.

Lastele jutustanud PILLE KIPPAR

Illustreerinud A. VENDER

Linnud töö!

EESTI RAHVALAUL

HARAKAS TEEB METSAS HAGU,
VARES AJAB PÖLLUL VAGU,
LEHEPILL ON LÖÖKESEL,
PAJUPILL ON PÄASUKESEL,
ÕÖBIK HÕISKAB VIIULIGA,
PART AJAB SEKKA PASUNAGA,
RA'AGUPOEG SEE TRUMMI LÕÖB.

Lapse silmad

EESTI RAHVALAUL

KOLLASED ON KOERA SILMAD,
ROHELISED ROTI SILMAD,
MUSTAD SILMAD – MUTI SILMAD,
PRUUNID SILMAD – PARDI SILMAD,
HALLID ON ALLIKA SILMAD,
SINISILMAD – SELGED SILMAD.
MEIE LAPSEL LAIAD SILMAD.

Peni polnud kirjamees

SETU MUINASJUTT

Ükskord said rebane ja hunt kokku ja hakkasid aru pidama, kuidas paremini süüa saaks. Rebane ütles: „Ma tean, kuidas saab. Sul tuleb minna sinna külla – sa oled kõvem mees, sa jõuad rohkem tuua. Ma annan sulle paberikese kaasa. Sinna on kirjutatud, et sind keegi puutada ei tohi. Kui sa külla lähed, siis näitad aga paberit, ja keegi ei puutu.“

Susi läks küla poole, paber käes. Sai aga vaevalt külla, kui tulid koerad, hambad irevil, tulid mehed teivaste ja püssidega, naised ahjuluudadega ja hakkasid peksma. Peksid vaese mehe üsna uimaseks. Hädavaevu pääses hundike minema. Läks rebase juurde. See küsima: „No, sõber, kuidas asjad on?“

„Jah, kuidas asjad on! Pääsesin hädavaevu eluga.“

„Miks sa siis paberit ei näidanud?“ küsis rebane.

„Läbesin veel paberit näidata!“ kurtis hunt.

„Ma küll näitasingi, aga asi oli niisugune, et ükski peni polnud sääl kirjamees.“

Lastele jutustanud Pille Kippar

Kätel kiigub väike- veli

PAUL HAAVAOKS

OI-OI-OI-OI, UPSU-UPSU,
HOPLA-LII JA HOPLA-LAA!
KALDAROOS LÕÖB KALA LUPSU –
KATSU PIHKU KAHMATA!
SILMI NELI, K'ASI NELI –
KAKS SAAB LAGE LAHMATA.
K'ATEL KIIGUB VAIKEVELI
ÜLES-ALLA, HOPLA-LAA!
KIIGUB K'ATEL, NAERU RÖKKAB,
RÖKKAB RÕÖMSALT VAIKEMEES;
VEELGI HOOGU JUURDE PÕTKAB,
VEEL ON KÕRGEID K'AIKE EES.
ÜLESLEND ON LIIGA 'AGE,
ALLALEND K'ÄIB AGARALT.
ISE PEOGA PUUAB LAGE,
MUTSI JUUKSESAGARALT.
OI-OI-OI-OI, NÕNDA, NÕNDA
POISS SEE PILLERKAARITAB;
PADIPEHMED PÕLVEÕNDLAD,
VARBAD NAGU VAARIKAD.
IKKA OI! JA UPA-UPSU!
TOONESEPP ON SEINA SEES...
OI SIND, VAIKEST VILLATUPSU,
KAKART KASTEHEINA SEES!

KOLM LOOKEST KURTNA ALGKOOLIST

Partisanimägi

(JUTUSTAB HEIKKI METS)

Meie oleme suured matka-sõbrad. Möödunud aastal tegime paadimatka mööda Keila jõge. Paadimatka peaaesid ainult vanemad õpilased, sest tingimuseks oli, et peab oskama üle jõe ujuda. Kui aga matk on kergem, saavad oktoobrilapsed ka kaasa. Nüüd ma räägin ühest uurimistatkast.

Kiisa jõe kaldal, kolm kilomeetrit Kiisalt Kohila poole asub väike kõrge mägi. Rahvas kutsub seda Partisanimäeks. Meie tahtsime teada saada, miks mägi nii kutsutakse. Otsustasime selguse saamiseks kõik ümberkaudsed metsatalud läbi käia. Igas talus räägiti nimelugu isemoodi. Aga ühist oli ka. Näe, mis me lõpuks üles kirjutasime!

Mööda metsi liikus grupp Nõukogude sõdureid omade juurde. Nõela talust läksid nad süüa küsima. Peremees andis. Ööbima läksid sõdurid metsa äärde vanasse heinaküüni.

Hommikul vara piirasid oma kaitsemehed küüni sisse. Algas lahing. Üks Nõukogude sõduritest jäi sõprade taganemisteed kaitsma. Teised ületasid jõe ja põgenesid metsa.

Kui kõik oli jälle vaikseks jäänud, tuli Vilivere talu peremees mäele. Ta leidis Nõukogude sõduri, kes elu ohverdades oli aidanud kaaslastel pääseda. Vilivere peremees sängitas langenud sangari mulda. Pärast sõja lõppu viidi põrm sealt Kohilasse Nõukogude sõjameeste ühishauda.

Illustreerinud E. MAISAAR

Linnufarmis

(JUTUSTAVAD KARIN ARU, EVE AUNAP, ANNE KEEL ja URVE TAMME)

Kurtna linnufarm on väga suur. Seal püütakse kasvatada niisuguseid kodulinde, kes oleksid paremad meie praegustest kana- ja hanetõugudest.

Meist on farmis tihti abi. Talvel võeti kõigilt kanadelt vereproove. Niisugune proov näitab, kas kana on terve. Meie ülesandeks oli kaagutajate kinnipüüdmine. Selleks on erilised roobikesed, mis haagitakse linnule jala taha.

Sageli aitame mune korjata. See on ka tähtis töö. Väike elektriplatvorm liigub aeglaselt mööda rööpaid. Kahel pool rööpaid on pesad. Meie käime platvormi järel, võtame mune ja muudkui paneme kastidesse.

Suvel viiakse kanad jõe äärde laagrisse. Seal on nende jaoks väikesed majakesed. Aga kõik kanad ei taha minna majadesse magama. Osa lendab puude okstele. Mõni on koguni nii kange, et ronib oksalt oksale hüpates latva välja.

Meie töö on õhtul kanad puudelt alla ajada. Muidu võivad nad öösel kullide saagiks jääda. Kes madalamal, seda tonksame tokiga. Kui tokk ei ulatu, ronime ise puu otsa.

Paul Kamm

Hiiu saarel asub väike Kärddla linn. Linna serval valges majakeses elab kunstnik Paul Kamm.

Tihti avaneb aiavärv ja õuemurule tõttavad pioneerid. Neil on kaasas lilled, värsked ajakirjad, kingitused. Nad tulevad oma sõbrale külla.

Paul Kamm paneb siis joonistuslauakese käest ja palub lapsi istuda. Ise aga jääb lamama. Jah, nii see on. Paul Kamm saab õige veidi liigutada ainult pead ja käsi. Seintel ripuvad joonistused. Kaluritest, merest, laevadest... Kunstnik armastab oma kodusaaire randu ja mehiseid kalureid. Kõik need kunstiteosed on loodud lamades. Missugust tahtejõudu see vajab! Seda suudab ainult väga mehine inimene. Haigusest nõrgenenud käsi tõmbab mõned joonekesed. Siis peab kunstnik puhkama. Jälle joonekesed, jälle puhkus... Ainult nii saab Paul Kamm töötada. Juba palju, palju aastaid.

Kuidas tuli selline kohutav haigus?

Käis lahing fašistidega. Suurtükk tuli veeretada üle jääkaane all oleva jõe. Ent jää murdus. Sõdurid päätsid kahuri, kuid raudkülm vesi ja pakane tegid oma töö – aheldasid sõdur Paul Kammi alatiseks voodisse.

Pioneerid on oma uudistepauna tühjaks puistanud ja lahkuvad. Paul Kamm tõstab joonistuslauakese uuesti rinnale. Jooneke lisandub joonekesele. Uus teos on valmis. Rõõmuks mehisele kunstnikule, rõõmuks meile kõigile.

Laika hoiab karja

(JUTUSTAB LEMBIT MITT)

Suvel käin ma koos vanaisaga kolhoosi karjas. Kaks aastat tagasi oli see raske töö, sest karjamaa kõrval on viljapõld, ja loomad kipuvad kangesti sinna. Aga nüüd enam ei ole, sest meil on Laika. Vanaisa tõi Laika Hagerist. Kutsikas oli musta-valgekirju ja pidi olema kuulsat karjakoera tõugu.

Ta õppis ruttu loomi ajama, ja nüüd on juba nii tark, et imesta. Kui Laikale piirid kätte näidata, kust lehmad ei tohi üle minna, pole endal enam muret. Iga natukese aja pärast läheb ta ja teeb tuuri ümber karja. Kui koju tuleme, käime meie vanaisaga ühel pool loomarivi, teisel pool jookseb Laika. Ja lehmad ei julge viljapõllu poole vaadatagi, ehkki see on samas kõrval.

Niisugune tubli koer on meie Laika.

„MERELE“ (pliiats) – 1964. a. PAUL KAMM

Laulupidu

IRA LEMBER

KIRJU
LIKUV LILLEPEENAR
LAULUVALJAKULE KEERAB.
KÕIGIL VÄRVIRIKKAD RÕIVAD,
RÕÖMU
SULEGA
KÕIK TÕID NAD.
JUBA LÕÕRITAB
LASTEKOOR,
LAULAB TUHAT
PISIKEST SUUD.

KUULAB PÄIKE
JA KUULAB TUUL,
KUULAB MÄGI
RAHVAGA KOOS.
MERI EI LUBA
LAINETEL KIIKUDA.
PILV EI RAATSI
SIIT EDASI LIKUDA.
KUULAB
JA HINGEGI KINNI PEAB

OKSAL
LINNUPEREKOND REAS.
KUULAME RAADIOST
LASTEKOORI,
VÕIME NEID NÄHA
TELEVISIONIST.
HELINAT TÄIS
ON MEIE MAA –
LAULUPIDU
ME SUNNIMAALI!

Ja olemegi Tallinnas lauluväljakul! Kui palju on siin rõõmsaid inimesi, noori ja vanu. Laululava ja pealtkuulajate väljak on üksainus värvirikas inimmeri. Lähme meiegi! Kes laululavale, kes kuulama-vaatama.

Aga enne seda puhkame siin mäeveerul viivukese ja rüügime mõne sõna laulupidudest.

Laulupeod on eestlaste vana komme. Juba ligi sada aastat tagasi, 1869. a., toimus Tartus esimene üldlaulupidu. Siis esinesid ainult meeskoorid ja puhkpilliorkestrid. Kokku oli kohal 789 lauljat ja 56 pillimeest. Nüüd on laulupidusid juba palju olnud. Kõige võimsamad ja rahvarohkemad on viimased, Nõukogude Eesti üldlaulupeod. Ule kolmekümne tuhande laulja ning rahvatantsija!

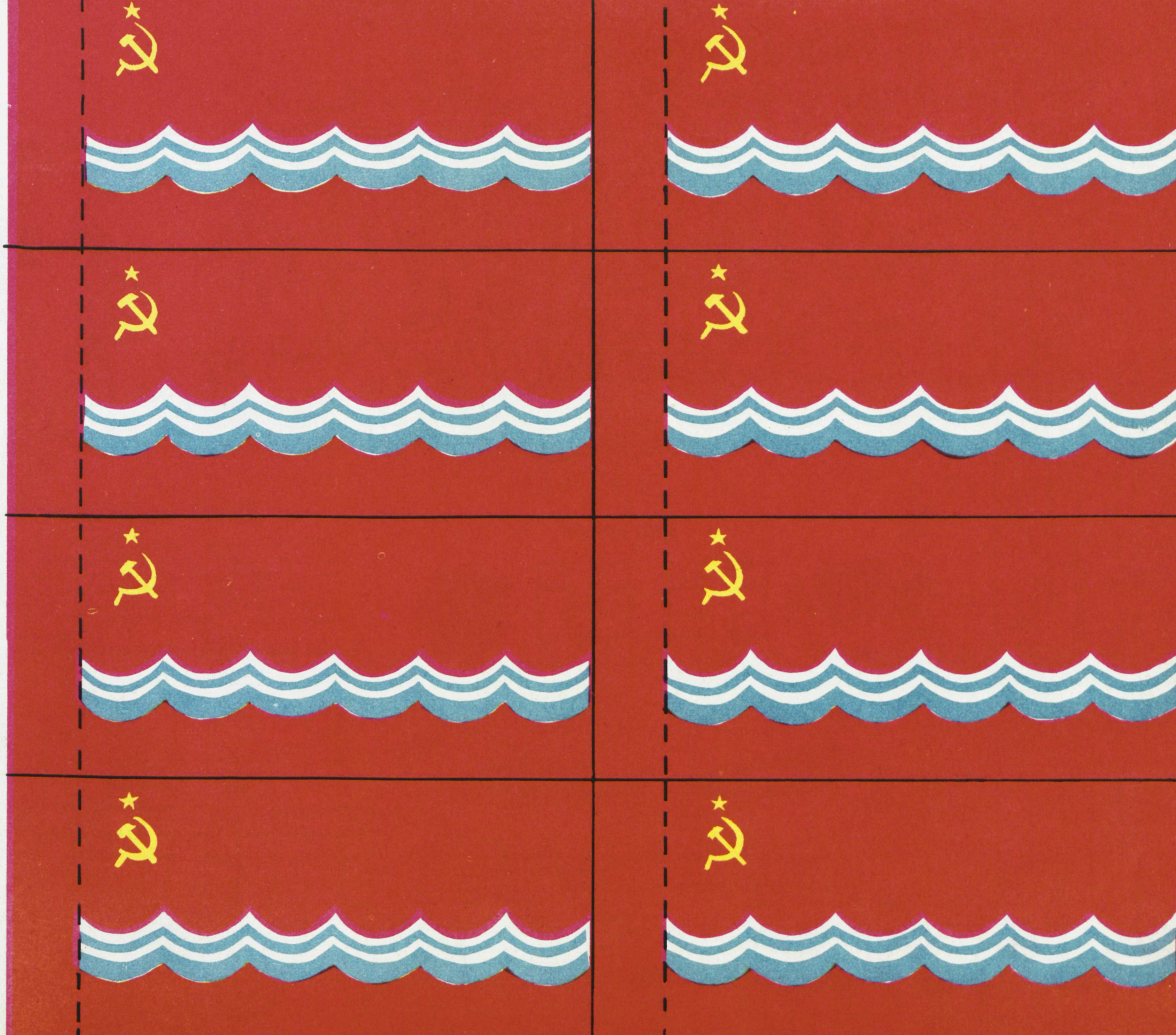
Illustreerinud O. KILDEMAA

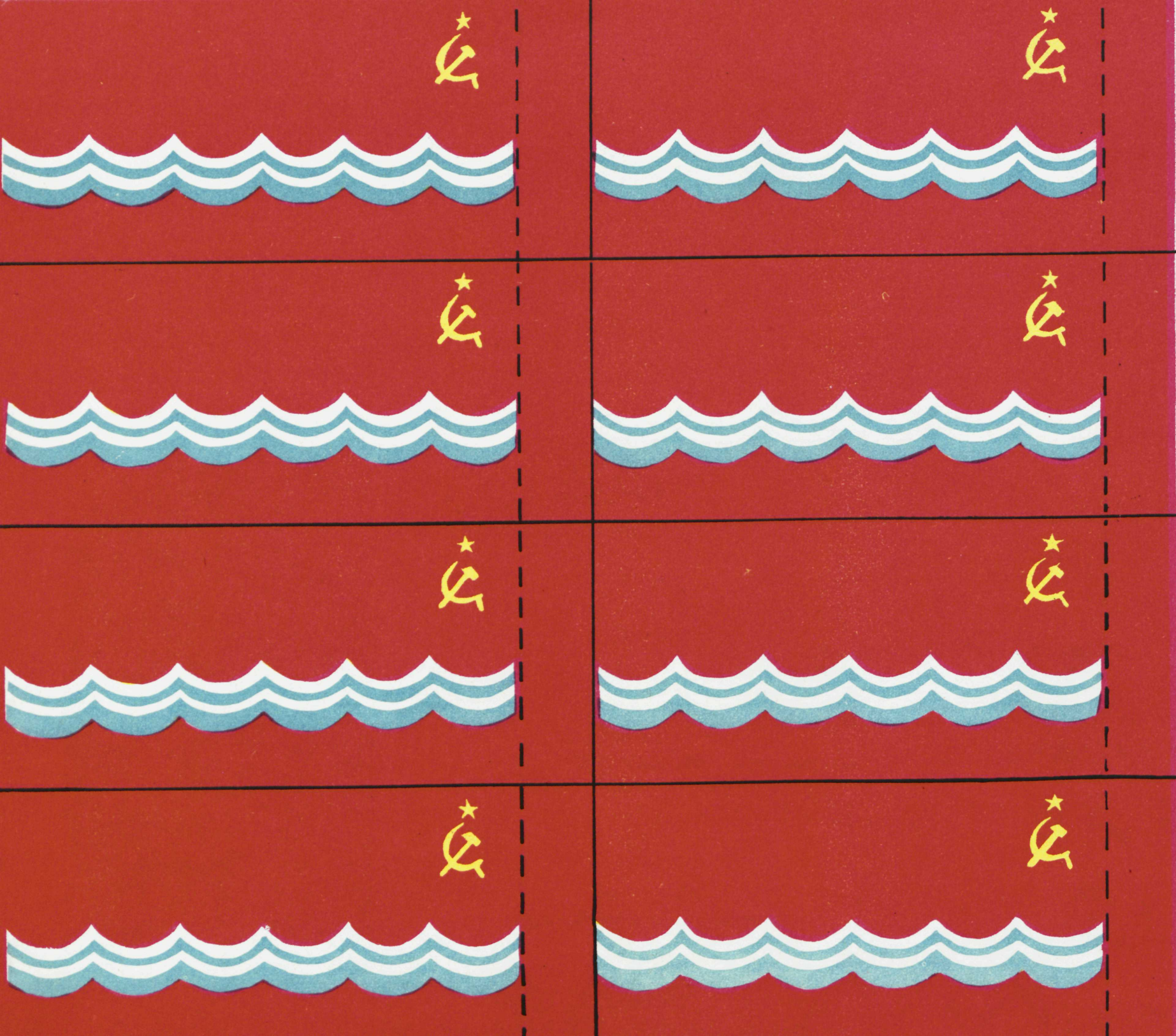
Pane lipud lehvima!

Nõukogude Eesti 25. sünnipäeva peoks ehitakse kõik meie linnad ja asulad. Aita sina ka ehitada: pane lipud lehvima!

Käsitöölehel on mitu Eesti NSV lipukest. (Neid võid

juurdegi teha. Ainult siis pead vesi- või pliitsivärvi-
dega oskama hästi joonistada!) Lipud lõika välja. Igal
lipul on osa punktiiriga eraldatud. See eraldatud osa
mura punktiiri mööda kokku, pane vahele niit ja liimi
parajate vahedega lipp lipu kõrvale. Nii saad lipu-
vaniku.

Vanik riputa aknast välja maja seinale või ukse
kohale või kinnita õueväravale.
Ehk elab sinu majas teisigi lapsi, kellel on „Täheke“.
Siis valmistage üheskoos pikk-pikk lipuvanik ja tõm-
make see aknast aknale kas või ümber maja.

MEIE LILLED

Kui sa esimese tulba sõnadele liidad sobiva sõna teisest tulbast, saad kaksteist lille, mis kasvavad meie aedades, aasadel ja metsades:

VÖÖRAS
LUMI
VÕI
KARU
LÕVI
MAI
HUUL
VARSA
VESI
KULLER
NURME
PÄASU

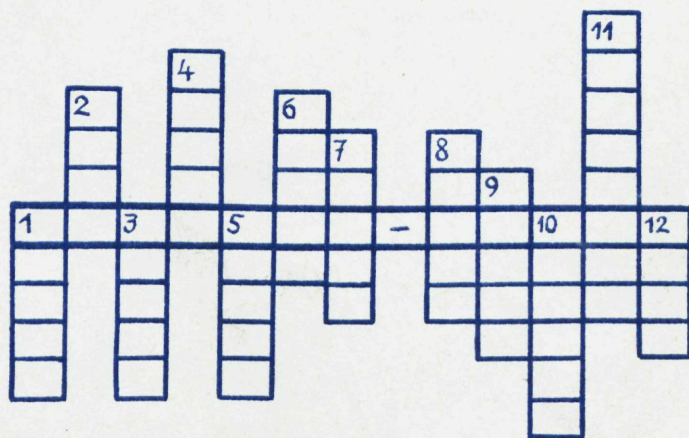
SILM
KABI
LILL
KELLUKE
EMA
LÕUG
KELL
KELLUKE
KUPP
NUKK
ROOS
HEIN

KUS ON TUDRUKUD?

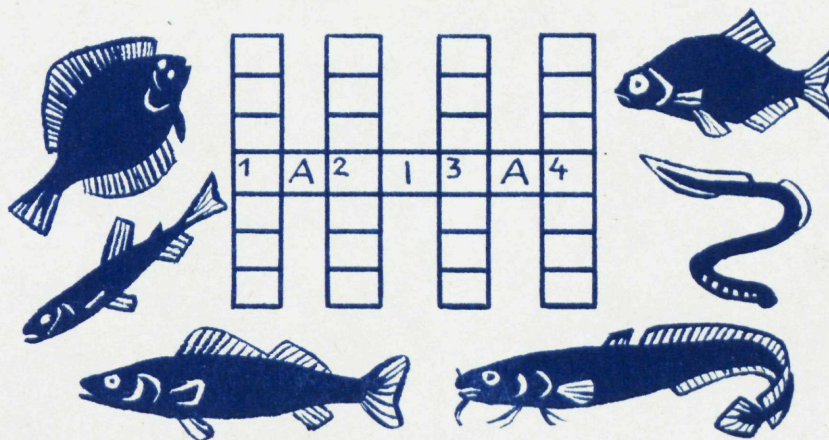
KAS SA TEAD EESTI LINNU?

1. Linn, kus valmistatakse tsementi.
 2. Linn Kesk-Eestis.
 3. Suur alev põhjarannikul.
 4. Linn põlevkivi leiualadel.
 5. Linn, kus asuvad Eesti suurimad riidevabrikud.
 6. Läti-Eesti piirilinn.
 7. Linn Kesk-Eestis.
 8. Tööstusalev põlevkivi leiualadel.
 9. Linn Lõuna-Eestis.
 10. Viljandile kõige lähem linnake.
 11. Uus suur linn Narva lähisel.
 12. Ujumisspordi keskus Lõuna-Eestis.
- Õige lahenduse korral saad põikreas veel ühe Eesti linna. Kus see asub?

Joonistanud K. NIINEPUU

ÜHEKSA KALA

Alt üles: 1. „Libe“ kala. 2. Väike kala, keda püütakse peamiselt Peipsi järvest. 3. Heeringa väikesekasvuline „sugulane“. 4. Lõheliste hulka kuuluv kala.

Ülalt alla: 1. Kala, kelle silmad asetsevad ühel küljel. 2. Esi-mesi kevadisi õngekalu. 3. Hinnaline toidukala; meenutab oma kujult ahvenat. 4. Madujas kala.

Õige lahenduse korral saad põikreas ühe meie vete maitsvama õngekala.

ELKND Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 7 — 1965
Toimetuse kolleegium: L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, L. Põhi, H. Raigna.
Toimetaja asetäitja O. Saar. Kunstilise toimetaja kt. V. Hurt.
EKP Keskkomitee Kirjastus. Tallinn, Lauristini 1, tel. 422-28. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.

Kaaned joonistanud E. PIKK

ИНДЕКС 78231
HIND 15 KOP.

